

Forslag til Rådets forordning om fastlæggelse af en generel ramme for Fællesskabets aktiviteter med henblik på at fremme gennemførelsen af et europæisk civilretligt område

(2001/C 213 E/16)

KOM(2001) 221 endelig udg. — 2001/0109(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 15. maj 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 61, litra c),

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den Europæiske Union har som mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer. For at få skabt et sådant område bør Fællesskabet bl.a. vedtage de foranstaltninger vedrørende civilretligt samarbejde, som er nødvendige for, at det indre marked kan fungere hensigtsmæssigt.
- (2) Den 3. december 1998 vedtog Rådet Rådets og Kommissionens handlingsplan for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres (handlingsplanen fra Wien) ⁽¹⁾.
- (3) Det Europæiske Råd vedtog på sit møde den 15. og 16. oktober 1999 i Tammerfors følgende konklusion: »Hen imod en Union med frihed, sikkerhed og retfærdighed: Tammerfors som milepæl«.
- (4) Den 30. november 2000 vedtog Rådet Kommissionens og Rådets fælles program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område ⁽²⁾.
- (5) Ved Rådets fælles aktion 96/636/RIA blev der for perioden 1996-2000 vedtaget et tilskyndelses- og udvekslingsprogram for aktørerne inden for retsvæsenet (Grotius) ⁽³⁾.
- (6) Ved Rådets forordning (EF) nr. 290/2001 ⁽⁴⁾ forlængedes tilskyndelses- og udvekslingsprogrammet for aktørerne inden for retsvæsenet for så vidt angår det civilretlige område (Grotius-programmet, civilret), for en etårig overgangsperiode i afventning af resultatet af en grundig undersøgelse af, hvorledes Fællesskabets foranstaltninger og tilskud bør orienteres i fremtiden.

(7) En fleksibel og effektiv generel ramme for aktiviteter på det civilretlige område er nødvendig, hvis de ambitiøse målsætninger i EF-traktaten, i handlingsplanen fra Det Europæiske Råds møde i Wien og i konklusionerne fra Tammerfors skal kunne opfyldes.

(8) Aktivitetsrammen bør give mulighed for initiativer, der træffes af Kommissionen i overensstemmelse med nærhedsprincippet, for foranstaltninger til støtte for organisationer og organer, der fremmer og letter det civilretlige samarbejde, og for foranstaltninger til støtte for specifikke projekter.

(9) En række foranstaltninger vil være nødvendige for den yderligere udvikling af et europæisk retligt område og bør derfor gennemføres på fællesskabsplan. Planlægningen og gennemførelsen af sådanne foranstaltninger vil lettes ved, at foranstaltningerne samles inden for en generel aktivitetsramme.

(10) En ramme for aktiviteter, der skal forbedre medlemsstaternes gensidige forståelse af deres juridiske og retlige systemer, vil bidrage til at fjerne hindringerne for retligt samarbejde i civilsager, hvilket vil forbedre det indre markeds funktion.

(11) Det er nødvendigt at træffe foranstaltninger til at sikre en korrekt gennemførelse og anvendelse af Fællesskabets instrumenter på området civilretligt samarbejde, og foranstaltningerne vil være mest effektive, hvis de koordineres inden for en generel aktivitetsramme.

(12) I overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, jf. EF-traktatens artikel 5, kan målene for det foreslåede tiltag ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af den europæiske dimension, der er nødvendig for at gennemføre dets målsætninger, samt de forventede stordriftsfordele og de kumulative virkninger, som de planlagte foranstaltninger vil medføre, bedre gennemføres på fællesskabsplan. Denne forordning omfatter kun det, der er nødvendigt for, at målene kan nås, og det er ikke mere vidtrækkende, end det er nødvendigt i forhold til de fastsatte mål.

(13) For de lande, der ansøger om tiltrædelse af Den Europæiske Union, vil deltagelsen i denne aktivitetsramme være en nyttig forberedelse af tiltrædelsen, specielt hvad angår disse landes evne til at anvende den gældende fællesskabsret.

⁽¹⁾ EFT C 19 af 23.1.1999, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 12 af 15.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 287 af 8.11.1996, s. 3.

⁽⁴⁾ EFT L 43 af 14.2.2001, s. 1.

(14) I medfør af artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽¹⁾, bør gennemførelsesbestemmelserne til denne forordning vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 3 i nævnte afgørelse.

(15) Det Forenede Kongerige og Irland deltager i henhold til artikel 1 og 2 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ikke i vedtagelsen af denne forordning, og forordningen er derfor ikke bindende for og finder ikke anvendelse i disse lande.

(16) Danmark deltager i henhold til artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ikke i vedtagelsen af denne forordning, og forordningen er derfor ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

KAPITEL I

MÅLSÆTNINGER OG AKTIVITETER

Artikel 1

Emne

1. Med denne forordning fastsættes for perioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2006 en generel ramme for Fællesskabets aktiviteter med henblik på at lette gennemførelsen af et europæisk civilretligt område.

2. Denne forordning finder ikke anvendelse på Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige.

Artikel 2

Målsætninger

Aktivitetsrammen har følgende målsætninger:

- 1) at fremme retligt samarbejde, der bl.a. tager sigte på:
  - a) at sikre retssikkerheden og forbedre adgangen til domstolene
  - b) at fremme den gensidige anerkendelse af retsafgørelser og domme
  - c) at fremme den nødvendige tilnærmelse af lovgivningerne, eller
  - d) at fjerne hindringer, der skyldes forskelle mellem civilret og civilretlige procedurer

- 2) at fremme kendskabet til de andre medlemsstaters juridiske systemer og retssystemer
- 3) at sikre en korrekt gennemførelse og anvendelse af Fællesskabets instrumenter på området civilretligt samarbejde, og
- 4) at forbedre informationen til offentligheden om adgangen til domstolene, retligt samarbejde og medlemsstaternes retssystemer.

Artikel 3

Aktiviteter

De aktiviteter, der kan støttes eller gennemføres under denne aktivitetsramme, skal opfylde mindst en af målsætningerne i artikel 2 og bestå i:

- 1) foranstaltninger truffet af Kommissionen, eller
- 2) foranstaltninger, hvormed der ydes finansiel støtte til driftsudgifter for europæiske ikke-statslige organisationer, på de betingelser, der er fastsat i artikel 5, eller
- 3) foranstaltninger, hvormed der ydes finansiel støtte til specifikke projekter af interesse for Fællesskabet, på de betingelser, der er fastsat i artikel 6.

Artikel 4

Tredjelandes deltagelse

Aktivitetsrammen er åben for deltagelse af:

- 1) ansøgerlandene i Central- og Østeuropa i henhold til de betingelser, der er fastsat i Europaaftalerne, i tillægsprotokollerne til disse aftaler og i de afgørelser, som er truffet af de respektive associeringsråd
- 2) Cypern, Malta og Tyrkiet på grundlag af de bilaterale aftaler, som skal indgås med disse lande, og
- 3) andre lande, når aftaler og procedurer giver mulighed herfor.

Artikel 5

Ikke-statslige organisationers aktiviteter

Der kan ydes finansiel bistand til de foranstaltninger, der omhandles i artikel 3, nr. 2, til støtte for europæiske ikke-statslige organisationer, der opfylder følgende kriterier:

- 1) de skal være ikke-kommercielle organisationer
- 2) de skal udøve aktiviteter med en europæisk dimension og inddrage normalt mindst to tredjedele af medlemsstaterne

⁽¹⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

- 3) deres hovedformål skal være at fremme civilretligt samarbejde.

Artikel 6

Specifikke projekter

1. De i artikel 3, nr. 3, omhandlede specifikke projekter skal bestå i:

- a) uddannelse
- b) udveksling og praktikophold
- c) undersøgelser og forskning
- d) møder og seminarer
- e) formidling af oplysninger.

2. Der kan også ydes finansiel støtte til projekter, der tager sigte på oprettelse af nye organisationer, hvis formål er at opfylde de kriterier, der er anført i artikel 5.

3. Projekter kan indgives af institutioner og offentlige eller private organisationer, herunder erhvervs sammenslutninger, forskningsinstitutter og institutioner, der er ansvarlige for juridisk eller retslig grunduddannelse eller videreuddannelse for aktører inden for retsvæsenet.

4. For at være berettigede til samfinansiering skal projekterne omfatte mindst tre lande, der deltager i denne aktivitetsramme.

Projekterne kan også have deltagere fra Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige, fra ansøgerlandene, hvis dette bidrager til deres forberedelse til tiltrædelsen, eller fra andre lande, der ikke deltager i aktivitetsrammen, hvis dette støtter projekternes formål.

KAPITEL II

FINANSIERING, GENNEMFØRELSE OG PROCEDURER

Artikel 7

Finansiering

1. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag.
2. Samfinansiering af aktiviteter under denne aktivitetsramme udelukker enhver finansiering under et andet program finansieret af De Europæiske Fællesskabers budget.
3. Den finansielle støtte, der ydes over Fællesskabets budget, kan principielt højst dække 50 % af driftsomkostningerne vedrørende de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 3, nr. 2, eller af udgifterne til de projekter, der er omhandlet i artikel 3, nr. 3.

Artikel 8

Gennemførelse af aktivitetsrammen

1. Kommissionen offentliggør, om muligt inden den 30. juni hvert år, et årligt arbejdsprogram, der beskriver de prioriterede målsætninger og typer af aktiviteter for det følgende år, herunder en beskrivelse af udvælgelses- og tildelingskriterier og procedurerne for indgivelse og godkendelse af forslag.

2. Kommissionen vedtager det årlige arbejdsprogram efter proceduren i artikel 12, stk. 2.

3. Ved evalueringen og udvælgelsen af forslag lægger Kommissionen særlig vægt på følgende kriterier:

- a) forslagets bidrag til målsætningerne i artikel 2

- b) forslagets problemløsende karakter

- c) forslagets europæiske dimension

- d) forudsatte foranstaltninger til formidling af resultater

- e) komplementariteten med andre tidligere, aktuelle eller kommende aktiviteter, og

- f) foranstaltningens omfang, specielt i relation til stordriftsfordele og omkostningseffektivitet.

4. Kommissionen vedtager de foranstaltninger, der skal træffes efter proceduren i artikel 12, stk. 2.

Artikel 9

Finansieringsafgørelser

1. Kommissionens finansieringsafgørelser på grundlag af artikel 3, nr. 2 og 3 efterfølges af støtteaftaler mellem Kommissionen og modtagerne.

2. Finansieringsaftalerne og de deraf følgende aftaler er underlagt Kommissionens finanskontrol og revision ved Revisionsretten.

Artikel 10

Kontrol

1. Kommissionen foretager en regelmæssig kontrol af og fører tilsyn med gennemførelsen af de foranstaltninger, der finansieres af Fællesskabet. Kontrollen og tilsynet foretages på grundlag af rapporter efter procedurer, der fastlægges efter aftale mellem Kommissionen og støttemodtageren. Der kan også gennemføres stikprøvekontrol på stedet.

2. Modtageren forelægger Kommissionen en rapport for hver foranstaltning senest tre måneder efter gennemførelsen. Kommissionen bestemmer, hvilken form og hvilket indhold denne rapport skal have.

3. I kontroløjemed opbevarer modtageren af den finansielle støtte alle udgiftsbilag i fem år fra datoen for den sidste udbetaling i forbindelse med en foranstaltning.

Artikel 11

Formidling af oplysninger

1. Kommissionen sikrer, at der hvert år offentliggøres en liste over støttemodtagere og over de aktiviteter, der er finansieret under denne aktivitetsramme, herunder en angivelse af støttebeløbet.

2. Hvis projekter, der finansieres under artikel 3, nr. 3, ikke omfatter formidling af resultaterne, og hvis dette kunne bidrage til en af målsætningerne i artikel 2, kan Kommissionen træffe sådanne foranstaltninger.

3. Ved hvert års begyndelse tilstiller Kommissionen det udvalg, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 12, stk. 1, oplysninger om de aktiviteter, der er gennemført i henhold til artikel 3, nr. 1, i det foregående år.

Artikel 12

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes den rådgivningsprocedure, der er omhandlet i artikel 3 i Rådets afgørelse 1999/468/EF, i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 7.

Artikel 13

Sanktioner

1. Kommissionen kan nedsætte eller suspendere den finansielle støtte eller kræve støtten tilbagebetalt, såfremt den konstaterer, at der foregår uregelmæssigheder, eller at den pågældende foranstaltning uden Kommissionens samtykke har

undergået en væsentlig forandring, som gør den uforenelig med målsætningerne i de fastsatte gennemførelsesbestemmelser.

2. Hvis fristerne ikke overholdes, eller anvendelsen af de tildelte midler kun delvis er berettiget, i betragtning af hvor langt man er kommet med gennemførelsen af foranstaltningen, anmoder Kommissionen modtageren om at afgive forklaring inden for en bestemt frist. Hvis modtagerens svar ikke er tilfredsstillende, kan Kommissionen annullere den resterende del af støttebeløbet og kræve, at de allerede udbetalte beløb omgående tilbagebetales.

3. Ethvert uberettiget modtaget beløb skal tilbagebetales til Kommissionen. Der kan lægges morarenter til beløb, som ikke tilbagebetales i rette tid.

Artikel 14

Rapportering og evaluering

1. Kommissionen aflægger senest den 30. juni 2004 rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om gennemførelsen af denne aktivitetsramme, herunder om resultaterne af kontrollen, rapporterne og overvågningen af aktiviteterne.

2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en evalueringsrapport om denne aktivitetsramme, som skal være til rådighed i god tid inden en eventuel fornyelse af rammen eller senest den 31. december 2005. Rapporten skal indeholde en evaluering af omkostningseffektiviteten og en vurdering baseret på resultatindikatorer af, om målsætningerne er nået.

Artikel 15

Ikrafttrædelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.